

Title:

Radić, Mladen

Person type:

Osoba

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Functions:

Predavatelj gradiva.

Title:

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

državna uprava – pravosudno tijelo

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Rogoz, Zvonimir

Person type:

Osoba

History:

Zvonimir Rogoz (10.10.1887. - 06.02.1988.), hrvatski glumac i kazališni redatelj. Glumiti je počeo u Beču u školi Wiener Theatera V. E. Frühmanna, a nastavio u Zagrebu 1908. kod Gj. Prejca. Nakon prvih nastupa u zagrebačkome HNK-u (1909.), glumio je u putujućoj družini P. Ćirića (1910-14.), HNK-u u Osijeku (1915.) te u Varaždinu (1916-19.). Godine 1919-29. glumio je i režirao u Ljubljani, a uloge Hamleta i Kneza Miškina s kojima je 1927. gostovao u Pragu donijele su mu angažman u tamošnjem Národnom divadlu (1929-49.). Osim glumačkih nastupa, Rogoz je djelovao kao redatelj inozemnih i hrvatskih tekstova te je na češki jezik preveo niz djela hrvatskih dramskih pisaca, a ulogama u 25 filmova (do 1939.) stekao je veliku popularnost. Najpoznatija mu je uloga supruga u filmu Ekstaza (Extase, 1933.) G. Machatýja, a zapažen je bio i u filmovima Život teče dalje (A život jde dál) Karla Junghansa i General Štefánik Jana Svitáka (oba 1935.).

U Zagreb se vratio 1951. te je glumio i režirao u zagrebačkome HNK-u, a potom je prešao u novoosnovano Dramsko kazalište "Gavella", u kojem je ostvario niz uloga u domaćem i inozemnom repertoaru. Glumio je i na Dubrovačkim ljetnim igrama i u Teatru &TD. Jedan je od rijetkih glumaca koji su uspješno nastupali na nekoliko jezika (na hrvatskom, slovenskom, češkom i slovačkom). Ostale značajnije filmske uloge: Koncert (1954.) B. Belana, Slučajni život (1969.) A. Peterlića, Kiklop (1982.) A. Vrdoljaka. Dobitnik je Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo 1966. godine.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1887-1988 g.

Functions:

Glumac

Title:

Kisić, Asja

Person type:

Osoba

History:

Asja Kisić (29.01.1914. - 03.08.1996.), hrvatska glumica. Karijeru je započela u Osijeku 1935–42. Godine 1942–44. bila je angažirana u Dubrovniku, potom članica Kazališta narodnog oslobođenja Hrvatske te do kraja rata beogradskoga Narodnog pozorišta. Nakon rata bila je članica zagrebačkoga HNK-a (1945–47.) i Komedije (1950–52.), a potom do umirovljenja 1972. članica splitskoga HNK-a, gdje je tumačila mnoge glavne uloge (Serafina u Tetoviranoj ruži T. Williamsa, Kate Kapuralica u istoimenoj komediji V. Stullija). Istaknula se interpretacijom Bepine u televizijskoj seriji Naše malo misto (1969–70.) prema scenariju M. Smoje.

Place:

Split

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1914-1996 g.

Functions:

Glumica

Title:

Pajić, Ivo

Person type:

Osoba

History:

Ivo Pajić (05.11.1911. - 05.11.1975.), hrvatski glumac. Glumio u Banjoj Luci do 1945., potom u Osijeku i Splitu, a od 1951. bio je član zagrebačkoga HNK-a. Zapaženije uloge: Sretnikov (A. N. Ostrovski, Šuma), Petruccio (W. Shakespeare, Ukročena goropadnica), Potkoljesin (N. V. Gogolj, Ženidba), Dane, Tomo i Josina (P. Budak, Na trnu i kamenu, Mećava, Klupko), Jerotije Pantić (B. Nušić, Sumnjivo lice), Ripafrata i Paron Toni (C. Goldoni, Krčmarica Mirandolina, Ribarske svađe), Tartuffe (Molière).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1911-1975 g.

Functions:

Glumac

Title:

Osječko-baranjska županija

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Opće djelatnosti javne uprave

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

lokalna i područna uprava

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Person organization:

Osječko-baranjska županija ima 11 upravnih tijela i to: 1. Tajništvo Županije; 2. Upravni odjel za javne financije; 3. Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj; 4. Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj; 5. Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo; 6. Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode; 7. Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu; 8. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb; 9. Upravni odjel za upravne i pravne poslove; 10. Služba za javnu nabavu; 11. Služba za zajedničke poslove.

Title:

Općinski sud u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

History:

Od 1. travnja 2015. godine dosadašnji Općinski sudovi u Belom Manastiru, Valpovu, Đakovu i Našicama postaju stalne službe Općinskog suda u Osijeku.

Od 1. travnja 2012. prestala je s radom Stalna služba u Donjem Miholjcu, te su svi poslovi prebačeni u Valpovo. U Donjem Miholjcu je ostao samo Zemljišnoknjižni odjel Donji Miholjac Stalne službe Valpovo.

Od 1.1.2019. Prekršajni sud u Osijeku spojen je s Općinskim sudom u Osijeku i postaje Prekršajni odjel sa stalnim službama u Belom Manastiru, Valpovu i Donjem Miholjcu.

Od 1.1.2019. Stalna služba u Đakovu postaje samostalni Općinski sud u Đakovu sa stalnom službom u Našicama.

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

sud

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Jelčić, Dubravko

Person type:

Osoba

History:

Dubravko Jelčić (06.11.1930. - 28.02.2020.), hrvatski književni povjesničar, publicist i književnik. Na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1956. diplomirao jugoslavistiku, a 1974. doktorirao. Radio je kao dramaturg HNK-a u Osijeku te kao profesor književnosti u Osijeku i Travniku, a od 1960. do umirovljenja 1993. u Institutu za književnost i teatrologiju HAZU-a u Zagrebu. Od 2010. do smrti bio je voditelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a u Požegi. Redoviti je član HAZU-a bio od 1992. Bio je saborski zastupnik 1995–99.; potpredsjednik Matice hrvatske 1990–92. Jedan od istaknutijih suvremenih povjesničara hrvatske književnosti, napisao više stotina znanstvenih i publicističkih tekstova, a posebno se istaknuo kao urednik i priređivač mnogobrojnih kritičkih i sabranih izdanja djela hrvatskih pisaca (J. Kosor, Antun Gustav Matoš, Vladimir Nazor, August Šenoa, Tin Ujević) te kritičke hrestomatije Hrvatski narodni i književni preporod (1978., prošireno izdanje kao Hrvatski književni romantizam, 2002.). Najistaknutiji dio njegova opusa čine literarizirane biografije hrvatskih književnika: August Šenoa njim samim (1966.; prerađeno izdanje Šenoa, 1984.), Kranjčević (1984.), Matoš (1984.), Strast avanture ili avantura strasti: Josip Kosor (1988.). Biografijom i djelom T. Ujevića bavio se u esejiziranoj studiji i u radiodrami Putovanja u slobodu (Približavanje sfingi, 1979.), a priredio je i tematski pojmovnik Opojnost uma: misli i pogledi Tina Ujevića (1986.). Autor je Povijesti hrvatske književnosti (1997., prošireno izdanje 2004.), pisane pristupačnim stilom, metodološki obilježene idejom o ulozi književnosti u oblikovanju nacionalnog identiteta, a u ozračju zapadnoeuropskih duhovnih težnji. Takvom funkcijom književnosti mahom su idejno ili metodološki vođene i ostale njegove književnopovijesne knjige, najvećim dijelom zbirke njegovih prije tiskanih članaka i eseja (Teme i mete, 1969.; Za i protiv, 1971.; Riječ po riječ, 1989.; Preporod književnosti i književnost preporoda, 1993.; Nove teme i mete, 1995.; Književnost u čistilištu, 1999.; Živjeti u književnosti, 2013.; I jedni i drugi: kroatološke teme, 2015.). Dobio je Nagradu "Vladimir Nazor" za životno djelo (2016.).

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1930-2020 g.

Functions:

Književni povjesničar, kritičar, esejist

Title:

Dječji vrtić Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Osijek

Activities:

Predškolsko obrazovanje

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1999 g.

Title:

Javni bilježnik Hrvatinić Šustić (Osijek)

Person type:

Osoba

Founder:

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske

Activities:

Pravne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Klinički bolnički centar Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Djelatnosti bolnica

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Javni bilježnik Lidija Perić (Osijek)

Person type:

Osoba

Founder:

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske

Activities:

Pravne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Javni bilježnik Zlatko Šimašek (Osijek)

Person type:

Osoba

Founder:

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske

Activities:

Pravne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Javni bilježnik Verica Rok (Osijek)

Person type:

Osoba

Activities:

Pravne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Grad Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Opće djelatnosti javne uprave

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

lokalna i područna uprava

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Person organization:

Grad Osijek ima trenutno dvanaest (12) gradskih i upravnih odjela: Ured gradonačelnika, Ured Grada, Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, promet i mjesnu samoupravu, Upravni odjel za gospodarstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za programe Europske unije, Upravni odjel za financije i nabavu, Upravni odjel za socijalnu zaštitu, umirovljenike i zdravstvo, Upravni odjel za urbanizam, Upravni odjel za gospodarenje imovinom i vlasničko-pravne odnose te unutarnja revizija Grada Osijeka.

Title:

Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

History:

Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje javna je ustanova koja djeluje u sklopu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Ustanova djeluje pod različitim nazivima od 1870. godine, kada je osnovano Huttler-Kollhoffer-Monspergerovo sirotište.

Od 1993. do 8. srpnja 2016. ustanova djeluje pod nazivom Dječji dom Klasje, a tada mijenja naziv u Centar za pružanje usluga u zajednici Klasje Osijek.

Activities:

Ostale djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1870 g.

Title:

Arheološki muzej Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Djelatnosti muzeja

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

2018 g.

Title:

Alliger, Amand

Person type:

Osoba

History:

Amand Alliger (13.08.1904. - 28.11.1990.), hrvatski glumac, operni pjevač, kazališni redatelj i pisac češkoga podrijetla. U Hrvatsku je doselio 1909. kao dijete. Pohađao je 1920-23. Državnu glumačku školu u Zagrebu. Član Drame HNK-a u Zagrebu 1923-26., 1942-45. i 1952-64; 1926-28. nastupao u Narodnom pozorištu u Beogradu. Afirmirao se kao glumac, pedagog i redatelj u HNK-u u Osijeku 1928-42. te 1945-51. Poslije umirovljenja 1964. nastupao u Teatru &TD u Zagrebu. Isprva pjevač, potom je glumio u klasičnome dramskom repertoaru (William Shakespeare, Johann Wolfgang Goethe, Friedrich Schiller, Molière) i u djelima domaćih autora (Marin Držić, Josip Kosor, Milan Begović, Miroslav Krleža), kao i na filmu (npr. Op-sada Branka Marjanovića, 1956.). Glumio je i na radiju te televiziji. Napisao je više dječjih igrokaza, pripovijetki i drama, a bavio se i scenografijom, a prevodio je kazališne tekstove sa češkoga, slovačkoga i slovenskoga.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1904-1990 g.

Functions:

Glumac

Title:

Savin, Igor

Person type:

Osoba

History:

Igor Savin (29.07.1946. - 06.03.2024.), pijanist, vibrafonist, skladatelj, aranžer i producent. Živio i školovao se u Osijeku od 1947. - 1967. godine. U Zagrebu kao student druge godine Teorijskog odjela Muzičke akademije upisuje dopisni studij na Berklee College of Music u Bostonu (SAD), gdje studira harmoniju, improvizaciju i kompoziciju. Kao osamnaestogodišnjak utemeljio je svoj prvi jazz sastav. Svirao je klavir i vibrafon u simfonijskim, studijskim i festivalskim orkestrima, te u Big bandu HRT-a. Suradivao je s najznačajnijim hrvatskim jazz glazbenicima i nastupao na raznim jazz festivalima. Autor je glazbe za mnogobrojne filmove, među kojima i crtane, televizijske emisije, kazališne predstave, balete, radio drame, big bandove, zborove i simfonijske orkestre. Nadahnuće za svoje skladbe, posebice na polju jazz-a, nerijetko je pronalazio u narodnim glazbenim motivima.

Godine 1984. utemeljio je elektronički studio Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskoga za snimanje elektroničke glazbe. Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja, između ostalih nagrade Međunarodne federacije kino klubova, počasne diplome Gijon '97, te Nagrade Miroslav Sedak – Benčić Hrvatskog društva skladatelja 2004. godine za skladbu Vitar piri.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1946-2024 g.

Functions:

Skladatelj

Title:

Upravni sud u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

sud

Reminder:

Upravni sud u Osijeku počeo je sa radom 1. siječnja 2012. godine.

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

2012 g.

Title:

Zavod za informatiku Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Osječko-baranjska županija

Activities:

Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1995 g.

Title:

Državni arhiv u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

History:

Sve do kraja 17. stoljeća u Slavoniji, Baranji i Srijemu ima malo sačuvanih arhivskih izvora, budući da su uništeni, osobito za vrijeme osmanskih ratova. Podatci o sustavnoj brizi za spise sačuvani su iz razdoblja nakon oslobođenja Slavonije od osmanske vlasti. Gradski statut Osijeka iz 1698. u točki 15 donosi i odredbu da se „porezni i upravni spisi, gotov novac i gradski pečat moraju čuvati na sigurnom mjestu“. Kao i u ostalim gradovima, i u Osijeku je sačuvana tradicija škrinje za arhivsku dokumentaciju s dva različita ključa.

Kada je Osijek 1809. postao Slobodni i kraljevski grad, po uzoru na ostale gradove imao je svoj arhiv i arhivista/arhivara koji se brinuo za čuvanje i uporabu spisa koji su nastali radom Gradskoga poglavarstva. Novo poglavlje pristupa i odnosa s arhivskim gradivom kao kulturnom baštinom nastupilo je poslije 1945. Tako je 1947., odobrenjem Ministarstva prosvjete od 18. studenog, u Osijeku osnovana Ispostava Državnog arhiva u Zagrebu (arhivsko spremište). Arhiv je postao samostalnom ustanovom rješenjem Narodnoga odbora Kotara Osijek od 16. srpnja 1956. To je rješenje 21. studenog 1956. potvrdilo Izvršno vijeće Sabora Narodne Republike Hrvatske, pa je od 1. siječnja 1957. Ispostava Državnog arhiva u Zagrebu postala samostalna ustanova pod nazivom Arhiv u Osijeku.

Pri Arhivu je 1957. godine osnovan poseban Partijski arhiv, koji je specijalno prikupljao, obrađivao i objavljivao bitno gradivo za radnički pokret, Komunističku partiju i partizansku vlast za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Taj je arhiv 1962. pripojen tadašnjemu Historijskom arhivu u Osijeku, postavši njegovim sastavnim dijelom. Promjenom naziva svih arhivskih ustanova u Hrvatskoj 1960. dotadašnji se naziv mijenja u Historijski arhiv u Osijeku.

Zbog sve veće potrebe za arhivskim spremištem, Skupština Općine Osijek dodijelila je 1971. Arhivu zgradu bivše vojarne u današnjoj Ulici K. Firingera 1. Zgrada je uređena za Arhiv, a preseljenje je obavljeno 1972.–1975. Arhiv je teško stradao u Domovinskom ratu 1991.–1992., no postupno su sanirana oštećenja na zgradi, vraćeno je izmješteno gradivo i nastavljeno je s redovitim radom.

Obveznim nalogom Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske 1993. regionalni arhivi, pa tako i osječki Arhiv, mijenjaju nazive u povijesne arhive. Do nove promjene naziva dolazi stupanjem na snagu Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (NN 105/97), odnosno novom registracijom 21. travnja 1998., kada Povijesni arhiv postaje Državni arhiv u Osijeku.

Zbog velikih potreba preuzimanja gradiva od imatelja i nedostatka prostora u matičnom Arhivu u Osijeku osnovani su Arhivski sabirni centar u Vinkovcima (1989. godine) i Arhivski sabirni centar u Virovitici (1999. godine). Unatoč svim promjenama, područje djelatnosti i nadležnosti Arhiva u Osijeku nije se mijenjalo do 2009. godine, odnosno do tada je obuhvaćalo područje današnje Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske i Virovitičko-podravске županije.

Od 1. svibnja 2009. teritorijalna nadležnost Državnog arhiva u Osijeku prostire se samo na područje Osječko-baranjske županije. Naime, novoosnovani Državni arhiv u Vukovaru počeo je sa samostalnim djelovanjem 1. siječnja 2009., a Državni arhiv u Virovitici samostalno djelovanje započeo je 1. svibnja 2009.

Activities:

Djelatnosti knjižnica i arhiva

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1947 g.

Person organization:

Državni arhiv u Osijeku ima sljedeće odjele:

1. Ured ravnatelja,
2. Odjel za opće i dokumentacijsko-informacijske poslove te zaštitu arhivskog i dokumentarnog gradiva,
3. Odjel za obradu arhivskog gradiva.

Functions:

Državni arhiv u Osijeku kao područni arhiv obavlja arhivsku službu u odnosu na arhivsko i registraturno gradivo državnih tijela, pravnih osoba s javnim ovlastima i javnih službi koje obavljaju djelatnost na području jedne ili više jedinica samouprave i uprave i u odnosu na gradivo koje nastaje na području djelovanja Državnog arhiva u Osijeku.

Title:

Strossmayer, Josip Juraj

Person type:

Osoba

History:

Josip Juraj Strossmayer (Osijek, 04.02.1815. – Đakovo, 08.04.1905.), biskup i političar. Đak je đakovačkog sjemeništa, doktorat filozofije polaže u Pešti 1834, zaređen je 1838., a 1842. polaže doktorat teologije u Beču. Godine 1842-47. profesor je na đakovačkom sjemeništu, 1847. dvorski kapelan i jedan od trojice ravnatelja Augustineuma u Beču, 1849. predaje kanonsko pravo na bečkom Sveučilištu. Godine 1849. imenovan je biskupom bosansko-srijemskim u Đakovu i 1850. ustoličen.

Godine 1861-62. veliki župan županije virovitičke, 1860-73. vođa Narodne stranke, 1880. pristaje uz Nezavisnu narodnu stranku. Osnivač i pokrovitelj Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1868), utemeljitelj Hrvatskog sveučilišta (1874).

Zaslužan je za unaprjeđenje znanosti, književnosti, umjetnosti i publicistike.

Od 1866. do 1882. gradi katedralu u Đakovu, a 1868. poklanja svoju privatnu zbirku slika JAZU. Potpomaže rad Akademije oko osnivanja instituta, knjižnice, rječnika i gradi reprezentativnu palaču Akademije. Pomaže osnivanje tiskare na Cetinju, potpomaže Maticu srpsku i Maticu slovensku. Djeluje u duhu sjedinjenja katoličke i pravoslavne crkve, inicira kult slavenkog bogoslužja i tiska glagoljske misale. Ističe se 1869-70. na Prvom vatikanskom koncilu svojim stavom za demokratizaciju crkvene hijerarhije, osobito svojim istupanjem protiv dogme o papinoj nepogrešivosti. Kao političar na čelu Narodne stranke vodio je oportunističku politiku spram bečke dinastije zbog svog biskupskog položaja i svojih ambicija da postane zagrebački nadbiskup. Politika Narodne stranke rezultirala je pod Strossmayerovim vodstvom prihvaćenjem revidirane nagodbe s Mađarima 1873, nakon čega Strossmayer prestaje biti vođa stranke. Godine 1874. osudio je laicizaciju pučkog školstva, ali se 1904. odlučno ogradio od toga da se njegovo ime iskoristi za osnivanje klerikalne stranke.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1815-1905 g.

Functions:

Biskup i političar.

Title:

Prekršajni sud u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

sud

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Ljekarne srce - Ljekarne Osječko-baranjske županije

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Osječko-baranjska županija

Activities:

Ljekarne

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Općinsko državno odvjetništvo u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

državna uprava – pravosudno tijelo

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Centar za pružanje usluga u zajednici Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Ostale djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1995 g.

Title:

Tanhofer, Tomislav

Person type:

Osoba

History:

Tomislav Tanhofer (21.12.1898. - 21.06.1971.), hrvatski glumac i redatelj. Filozofiju studirao u Zagrebu i Beču. Isprva u upravi, poslije glumac i redatelj u osječkom HNK-u (1921–34.), potom u upravi zagrebačkoga HNK-a (1934–36.) te glumac u Pozorištu Dunavske banovine (1936–40.) i zagrebačkom HNK-u (1940–47.). U međuvremenu nastupao u Jugoslovenskom dramskom pozorištu u Beogradu, bio u upravi kazališta u Banjoj Luci, Osijeku i Splitu te predavao glumu na Pozorišnoj akademiji u Beogradu. Režirao stotinjak dramskih djela, među kojima su Krležin glem-bajevski ciklus, Glorija R. Marinkovića, Ljestve Jakovljeve V. Desnice, Sofoklova Antigona i Kralj Edip, Don Carlos F. Schillera i dramatisacija Braće Karamazovih F. M. Dostojevskoga. Napisao zbirku novela Poplava (1943.), uređivao kazališne časopise, pisao memoare i članke o kazališnim pitanjima te prevodio. Dobitnik je Nagrade "Vladimir Nazor" za životno djelo 1968. godine.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1898-1971 g.

Functions:

Glumac, redatelj

Title:

Poljoprivredni institut Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim znanostima

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Truhelka, Ante Vjenceslav

Person type:

Osoba

History:

Ante Vjenceslav Truhelka (Zbraslav, Češka, 09.03.1834. - Osijek, 13.06.1877.), pedagog i književnik. Gimnaziju polazio i završio u Pragu (1849. - 1852.). Sljedeće, 1853. godine, dobio učiteljsku svjedodžbu. Bavio se crkvenim pjevanjem, sviranjem orgulja i glasovira. Kako je već ranije učio hrvatski bio je u prilici iskoristiti mogućnost namještenja u Virovitici 1854. godine. Tri godine kasnije premješten je u Valpovo, gdje se upoznao s Marijom, rođ. Schön s kojom se kasnije oženio. Godine 1859. premješten je u trivijalku u Donjem Osijeku. Iste je godine počeo izlaziti i učiteljski list Napredak u kojem je Truhelka često objavljivao, a u Pragu je te godine izdao i knjižicu Pesme za porabu školsku, crkvenu i domaću. Godine 1864. postao ravnajućim učiteljem. Godine 1866. u Zagrebu tiskao 100 pesmah za porabu školsku, crkvenu i domaću, sljedeće, 1867. Praktischer Leitfaden zur Erlernung der croatischserbischen Sprache u Budimpešti, 1868. praktične upute za crtanje pod naslovom Začetkove v kresleni, također u Budimpešti. Godine 1869. sudjelovao u osnivanju Pedagogijsko-književnog zbora, a 1874. u Zagrebu izdao Mali krasnoslov ili sbirku deklamacijah. Osim u Napretku, objavljivao je u Jadranskoj vili, Nevenu i dr.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1834-1877 g.

Functions:

Pedagog i književnik

Title:

Dugan, Franjo st.

Person type:

Osoba

History:

Franjo Dugan (stariji) (Krapinica kraj Zlatara, 11.09.1874. - Zagreb, 12.12.1948.), skladatelj, orguljaš, glazbeni pedagog i pisac.

Prva dva razreda gimnazije pohađao je u Varaždinu. Od 1886. pitomac je Nadbiskupskog orfanotrofija i učenik gornjogradske gimnazije u Zagrebu. Tada dolazi i u ozbiljniji dodir s glazbom sudjelujući u zboru orfanotrofija. Uskoro se toliko usavršava da prati na orguljama pjevanje pitomaca, a zatim vodi i njihov zbor. U petnaestoj godini postaje orguljaš u crkvi sv. Petra. Po završetku šestog razreda gimnazije prelazi u Nadbiskupsko sjemenište. Tijekom studija sudjeluje u radu pjevačkog društva sjemeništaraca Vijenac, a u orguljanje ga upućuje orguljaš zagrebačke katedrale V. Kolander. Godine 1893. napušta teologiju i upisuje studij matematike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a 1895. ga zagrebački Kaptol imenuje drugim orguljašem katedrale. Iste godine počinje pisati glazbene kritike u Obzoru. Po završetku studija postao je 1897. pomoćnim nastavnikom u gornjogradskoj gimnaziji.

Godine 1901. postaje zborovođa pjevačkog društva Kolo. S cecilijanskim pokretom upoznao se još u sjemeništu, te 1906. biva jedan od osnivača Cecilijina društva. Iste godine izabran je za člana ravnateljstva glazbene škole Hrvatskog glazbenog zavoda (iz koje će se razviti današnja Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu), a 1907. dobiva jednogodišnji dopust i od Zemaljske vlade potporu za proučavanje ustroja i nastavnih planova europskih glazbenih škola, te odlazi u Berlin, gdje na Visokoj školi za glazbu završava studij kompozicije, dirigiranja i orgulja. Po povratku u Zagreb u rujnu iste godine naslijedio je I. Zajca na mjestu ravnatelja škole Zavoda i uz to postao učiteljem zbornog pjevanja. Zbog pokušaja reformiranja školskog sustava i nastave sukobio se sa zavodskim odborom, pa je 1909. premješten na Realnu gimnaziju u Osijeku sa zadaćom da vodi glazbenu naobrazbu srednjoškolaca. Po završetku školske godine dobio je, na vlastiti zahtjev, mjesto profesora matematike i fizike u zagrebačkoj I. realnoj gimnaziji. Istodobno je 1912., nakon Kolanderove smrti, postao glavnim orguljašem zagrebačke katedrale. Pošto je glazbena škola Zavoda 1916. prerasla u Konzervatorij, a 1920. postala državnom ustanovom, Dugan je ponovno imenovan ravnateljem (1920. - 1922.). Na konzervatoriju je u zajednici sa profesorskim zborom uveo nastavni program po uzoru na strane glazbene ustanove toga tipa, a kad je 1922. Konzervatorij prerastao u Muzičku akademiju, taj je program postao temeljem razvika visokoškolske nastave. Na Akademiji je predavao polifone discipline, orgulje i kompoziciju (1927. - 1940. bio je pročelnikom Odjela za kompoziciju). Usporedo je obavljao orguljašku službu u crkvama sv. Marka i sv. Marije, uspješno vodio Oratorijski zbor sv. Marka (1923. - 1926.), te redovito surađivao u radu Cecilijinog društva i u časopisu Sv. Cecilija kao urednik glazbenog priloga (1907. - 1943.) i pisac.

Dužnost rektora Muzičke akademije obavljao je 1940/1941. Umirovljen je 1941. godine. Godine 1919. imenovan je dopisnim, a 1921. redovitim članom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Pedagoški rad F. Dugana st. na Muzičkoj akademiji dao je brojne rezultate. Izradio je znanstvenu osnovicu za predmete kontrapunkt i fuga, odgojio mnoge istaknute koncertne i crkvene orguljaše, te niz istaknutih skladatelja (B. Bjelinski, I. Lhotka Kalinski i dr), a za potrebe studija napisao je nekoliko vrsnih priručnika, među kojima su Akustika (1943.) i Nauk o glazbalima (1944.) s opsežnim opisom orgulja. Prva mu je zapisana skladba Jesu dulcis memori (1890.) za muški zbor. Za vrijeme studija u sjemeništu skladao je prvenstveno za orgulje. Skladbe nastale u drugom razdoblju (1893. - 1908.) odlikuju se znanjem kontrapunktnih tehnika, a neke su već zrele skladbe, osobito Toccata alla fuga (1894.), njegova najpoznatija orguljaška skladba. S ostalim kompozicijama iz tog razdoblja obuhvaćene su sve vrste Duganova stvaralaštva: solo popijevke, zborovi svjetovnog

i duhovnog sadržaja, te komorne i orkestralne skladbe. Treće razdoblje sadržava djela skladana za boravka u Berlinu 1908: dva gudačka kvarteta, sonatu za violinu i glasovir u g-molu i Simfonijski andante. Prema novijem vrednovanju smatra se da skladateljska skupina kojoj je pripada Dugan (zajedno sa D. Pejačević, B. Bersom, J. Hatzeom i dr) biva ishodištem u postavljanju temelja razvitka nove hrvatske glazbe. Dugan je posebice svojim orguljaškim skladbama nastalim 1892. - 1909. uveo u hrvatsku glazbu izražajne i koncertantno-tehničke mogućnosti modernih orgulja; njegovi preludiji i fuge prva su znatnija djela te vrste u hrvatskoj orguljaškoj glazbi. Vrijedne je prinose dao i komornoj glazbi, skladajući prvu violinsku sonatu u Hrvatskoj (1908.), te kompozicijski dotjerane gudačke kvartete. Stilski je Dugan ostvario sintezu tradicionalne polifonije i strogih kompozicijskih oblika s kasnoromantičkim harmonijskim izrazom.

Djela osniva na čvrstim tradicionalnim oblicima očitujući maštovitost u harmonijskoj građi, koja razvijenošću i uporabom kromatike nadilazi prethodnike. Pri oblikovanju pojedinih skladba uzori su mu kasnorenesansna vokalna polifonija i barokni majstori (posebice J. S. Bach), a naziru se i utjecaji domaćih skladatelja 19. stoljeća (V. Lisinski, I. Zajc). Melodika mu je jednostavna, usrdna i izražajna. Dugan se nadahnjuje i narodnom pjesmom, te se u njegovim skladbama mjestimice nailazi na njezin prizvuk. Treće je područje Duganova neumorna djelovanja promicanje cecilijanskih nastojanja oko obnove crkvene glazbe. Tijekom uređivanja glazbenog priloga Sv. Cecilije objelodanio je mnoge nove i stare hrvatske crkvene skladbe. Kao katedralni orguljaš Dugan je svakodnevno sudjelovao pri izvedbama gregorijanskog koral. Pratlja na orguljama izvodila se bez tiskanih priručnika, pa je Dugan improvizirao, a zatim i bilježio, stvorivši opsežno djelo koja obuhvaća harmonizacije gregorijanskih napjeva za cijelu crkvenu godinu. Njegovim nastojanjem obnovljene su mnoge stare orgulje, te postavljene nove. Crkvena se glazba dotad u nas izvodila uglavnom pri obredima, a tek je Dugan po boravku u Berlinu uveo praksu orguljaških i crkvenih koncerata. Kao glazbeni pisac započeo je objavljivanjem kritika u Obzoru i Narodnim novinama, te nastavio u Glazbenom vjesniku i Sv. Ceciliji. U potonjoj je pisao objašnjenja uz glazbene priloge, te stručne napise i rasprave o orguljaškoj crkvenoj i svjetovnoj glazbi, glazbenom odgoju, povijesnim temama, te prikazivao teorijska djela i skladbe. Suradivao je i u drugim listovima i časopisima. Preminuo je u Zagrebu 12. prosinca 1948. godine.

Place:

Varaždin (VARAŽDIN)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1874-1948 g.

Functions:

Plodovi Duganova pedagoškog rada na Muzičkoj akademiji bili su mnogostruki: odgojio je mnoge istaknute koncertne i crkvene orguljaše te niz skladatelja, za potrebe studija napisao je nekoliko vrsnih teorijskih djela i priručnika među kojima su Akustika (1943.) i Nauk o glazbalima (1944.). Prva mu je zapisana skladba "Jesu dulcis memori pisana za muški zbor" (1890.). Najpoznatija skladba za orgulje mu je "Toccata alla fuga" (1894.). Vrijedne je doprinose dao i komornoj glazbi skladajući prvu violinsku

sonatu u Hrvatskoj (1908.), te kompozicijski dotjerane gudačke kvartete.
Od 1907. do 1943. uređivao je glazbeni prilog društvenog glasila "Sv.
Cecilija".

Title:

Franjetić, Radoslav

Person type:

Osoba

History:

Radoslav Franjetić (Bosanska Gradiška, 1881. - Zagreb, 06.03.1959.), građevinar, arheolog, konzervator i pisac. Gimnaziju završio 1899. u Osijeku, diplomirao 1904. na Visokoj tehničkoj školi u Budimpešti. Bio je inspektor voda i šef Oblasnoga hidrotehničkog odjeljenja u Osijeku te tehnički izvjestitelj građevinskoga kotara u Đakovu. God. 1911. i 1916. bio je imenovan počasnim konzervatorom za Slavoniju. Kao građevinski stručnjak radio je u Slavoniji na melioracijama, regulacijama rijeka i drugim građevinskim projektima. U iscrpnim urbanističkim i konzervatorskim elaboratima obradio je gotovo sve veće slavonske gradove nastojeći im sačuvati urbanističku cjelinu. Također je surađivao s arheolozima J. Brunšmidom i V. Hoffillerom te paleontologom D. Gorjanovićem Krambergerom, pročuvši se po mnogim arheološkim nalazima u Slavoniji te geološkim i hidrografskim analizama, izvješćima i nacrtima koje je najčešće prepuštao muzejima. Stručne radove objavljivao je 1901–29. u "Pobratimu", "Viestniku Županije virovitičke", "Znanosti", "Viestima Kluba inženirah i arhitektah", "Tehničkom listu", "Die Drau", "Naprednom gospodaru". Bavio se i književnošću; javio se kao maturant crticom u "Pobratimu", potom piše povijesne i putopisne članke te pripovijetke nadahnute biblijskim legendama i drugim vjerskim motivima. Povremeno se javljao u Hrvatskoj, Osječkim novostima, Narodnim novinama, a kao član Kluba hrvatskih književnika i umjetnika u Osijeku i u njihovu Jubilarnom almanahu. U osječkom Muzeju Slavonije pohranjena je njegova ostavština koja opseže tisuće stranica izvješća o vodograđevinskim problemima, terenskim radovima na arheološkim nalazištima, a sadržava i više arhitektonskih nacрта slavonskih povijesnih zgrada s prijedlozima za njihovo konzerviranje i restauraciju.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1881-1959 g.

Functions:

Građevinar, arheolog, konzervator i pisac.

Title:

Savin, Dragutin

Person type:

Osoba

History:

Dragutin Savin (29.09.1915. - 03.01.1996.), hrvatski skladatelj, dirigent i operni redatelj. Studirao je kompoziciju i dirigiranje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Usavršavao se kod P. Mascagnija u Rimu. Bio je ravnatelj Opere osječkoga HNK-a (1961-71.) te dirigent zagrebačke (1955-57.) i splitske Opere (1971-75.). Skladao je glazbeno-scenska djela od kojih su najznačajnija: balet Balada (1954.), tri radio opere Ljubovnici (1954.), Tripče (1955.) i Šenflorijanci (1956.) i dr. Osobito su bile popularne Savinove skladbe za revijske orkestralne sastave.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1915-1996 g.

Functions:

Skladatelj

Title:

Gundrum Oriovčanin, Fran Srećko

Person type:

Osoba

History:

Fran Srećko Gundrum Oriovčanin (09.10.1856. - 24.07.1919.), liječnik, kulturni djelatnik i pisac.

Studij medicine završio je 1882. u Beču. Za vrijeme studija bio je predsjednik Hrvatskog akademskog društva 'Velebit', te su njegovim marom 1879. u Zagreb preneseni posmrtni ostaci Petra Preradovića. Djelovao je kao gradski fizik u Brodu na Savi, potom u različitim mjestima u Bugarskoj, a od 1894. do kraja života kao gradski fizik i ravnatelj bolnice u Križevcima te docent higijene na tamošnjem Gospodarskom učilištu. Istaknuo se kao zdravstveni prosvjetitelj i popularizator medicine, promicatelj higijenskoga načina življenja te kao borac protiv alkoholizma i pušenja; plodan medicinski pisac. Bio je osnivač i predsjednik Društva apstinencija Hrvatske i Slavonije, putopisac i književnik, prevoditelj s bugarskoga, numizmatičar i kolekcionar, pokretač i nositelj različitih društvenih djelatnosti u Križevcima.

Place:

Križevci

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1856-1919 g.

Title:

Mohorovičić, Andrija

Person type:

Osoba

History:

Andrija Mohorovičić (Volosko, 27.01.1857. – Zagreb, 18.12.1936.), geofizičar. Naš prvi znanstveni meteorolog, klimatolog i seizmolog, utemeljitelj hrvatske geofizike. Gimnaziju završio u Rijeci, studij matematike i fizike u Pragu (1879.). Radio kao srednjoškolski profesor u Bakru, Osijeku i Zagrebu. Od 1892. do 1921. upravitelj Meteorološkog opservatorija na Griču (Zagreb) u kojem je, između ostalog, proveo reorganizaciju mreže meteoroloških stanica u Hrvatskoj i stavio ih (1901.) pod nadzor i upravu Meteorološkog opservatorija. Za doktora filozofije promoviran 1893, od potonje godine pa do 1918. predavao geofiziku i astronomiju na Zagrebačkom sveučilištu. Godine 1898. postao redovni član JAZU.

U svojim prvim znanstvenim radovima analizirao motrenje oblaka i tom prilikom sam konstruirao nefoskop - instrument za mjerenje njihova smjera i brzine gibanja. Istraživao je markantne meteorološke pojave (tornado kod Novske 1892. i "vijar" kod Čazme 1898), klimu grada Zagreba te umanjivanje temperature proporcionalno s visinom.

Na prijelazu stoljeća bavio se isključivo seizmologijom. Nakon što je zagrebački opservatorij opremio seizmološkim instrumentima, prvi je utvrdio (1909.), na temelju registracija Pokupskog potresa (08.10.1909.), postojanje Zemljine kore, odredio njezinu debljinu te otkrio plohu diskontinuiteta koja je po njemu nazvana Mohorovičićev diskontinuitet ili Moho. U seizmologiju uveo jednoznačan postupak lociranja žarišta bliskih potresa (Mohorovičićeve epicentrale) koji se zadržao do pojave elektroničkih računala. Njegov analitički izraz za brzinu vala potresa kroz koru (Mohorovičićev zakon) primjenjuje se i danas. Prvi u nas, već 1911., analitički razmatrao djelovanje potresa na zgrade i elemente zgrada i izvodio osnovna načela načina protupotresne gradnje.

U njegovu je čast projekt bušenja Zemljine kore (1959.) kojim bi se probio Mohorovičićev diskontinuitet i doprlo do plašta nazvan MOHOLE (MO - prema Mohorovičiću, HOLE - prema engl. riječi za šupljinu). Glavna skupština Međunarodnog astronomskeg udruženja obilježila je jedan krater, promjera 77 km na tamnoj strani mjeseca, njegovim imenom.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1857-1936 g.

Functions:

Geofizičar, meteorolog, klimatolog i seizmolog.

Title:

Mohorovičić, Stjepan

Person type:

Osoba

History:

Stjepan Mohorovičić (Bakar, 20.08.1890. – Zagreb, 13.02.1980.), fizičar, astronom, matematičar.

Matematiku i fiziku studirao u Zagrebu (1908.-1912.) i Göttingenu (1912.). Srednjoškolski profesor u Bjelovaru, Koprivnici, Osijeku i Zagrebu i upravitelj vojnih meteoroloških postaja (1914.-1918.). Bavio se problemima iz više znanstvenih područja.

Znanstveni rad započeo u seizmologiji nastavljajući se tako na temeljno otkriće svog oca Andrije. Razvio novu teorijsku metodu određivanja dubine potresa i dao prvu potvrdu postojanja Mohorovičićeva diskontinuiteta ("Gerlands Beiträge zur Geophysik", 1914.). Postavio teoriju o postanku Mjeseca tvrdeći da i Mjesec ima koru i Mohorovičićev diskontinuitet ("Astronomische Nachrichten", 1924; "Gerlands Beiträge zur Geophysik", 1927.) što je potvrđeno 1969. godine (projekt Apollo). Značajan broj njegovih radova posvećen je kritici i osporavanju Einsteinove teorije relativnosti. Izveo relaciju za crveni pomak spektralnih crta koje nastaju zbog djelovanja gravitacijskog polja zvijezda ("Annalen der Physik", 1927.) i predvidio vrlo veliku moguću gustoću svemirske tvari ("Zeitschrift für Physik", 1923.). Postavio vlastitu teoriju relativnosti.

Njegov najvažniji znanstveni rezultat je prvo postuliranje pozitronija, vezanog stanja elektrona i pozitrona ("Astronomische Nachrichten", 1934.) čije je postojanje eksperimentalno dokazano 1949.-1952. Nazvao ga je *electrum* (skraćeno *Ec*). Znao je za pozitron prije Diracove teorije pozitrona. U matematici istraživao integralne jednadžbe Fredholmova i Volterrina tipa te Fredholmove determinante. Uveo jednadžbe četvrte vrste i dao njihova rješenja.

Place:

Zagreb (ZAGREB)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1890-1980 g.

Functions:

Fizičar, astronom, matematičar.

Title:

Sarkotić, Stjepan

Person type:

Osoba

History:

Stjepan Sarkotić (Sinac kod Otočca, 04.10.1858. - Beč, 16.10.1939.), general.

Vojni kolegij pohađao u St. Pölten (Donja Austrija), a vojnu akademiju u Wiener-Neustadtu. Kao poručnik sudjeluje u operacijama u Bosni i Hercegovini (1879.-1882.), te u vojnoj ekspediciji u Krivošijama u Crnoj Gori u gušenju Hercegovačko-bokeljskog ustanka (1882.). Školovanje je upotpunio u Ratnoj školi u Beču (1882.-1884.). Od 1885. do 1895. djeluje u brigadnom i divizijskom generalstožeru u Mostaru i Beču. U Osijeku je od 1895. do 1898. zapovjednik Glavnog stožera osječke 7. pješačke divizije. Godine 1899./1900. službuje u Pragu u pješačkoj pukovnji. U prosincu 1900. imenovan zapovjednikom Glavnog stožera Zapovjedništva ratne luke Pula. Nakon Pule službuje na području Austrije kao zapovjednik glavnih stožera brigade odnosno divizije. Godine 1907. unaprijeđen je u general-bojnika, a 1909. podijeljeno mu je plemstvo. Godine 1911. postaje podmaršal.

Od 1912. do 1914. djeluje u Zagrebu kao zapovjednik VI. zagrebačkog okruga hrvatsko-slavonskog domobranstva. U napadu na Srbiju 1914. zapovjedao je 42. domobranskom pješakom divizijom. Od 28.11. do 26.12.1914. guverner je Srbije sa sjedištem u Šapcu. Dana 22.12.1914. imenovan je zapovijedajućim generalom Bosne, Hercegovine i Dalmacije i Zemaljskim upraviteljem Bosne i Hercegovine. Godine 1915. unaprijeđen je u generala pješaštva.

U siječnju 1916. rukovodio je napadom kojim je osvojen Lovćen i zauzeta Crna Gora. Ta mu je pobjeda početkom 1917. godine donijela ugarski barunat i predikat "von Lovćen", te je unaprijeđen je u general-pukovnika. Nakon propasti Austro-Ugarske, te kratkog vremena provedena u konfinaciji u Zagrebu, otputovao je u Beč, gdje je na čelu hrvatskih emigranata, pristaša Starčevićeve politike, koji su već 1919. uspostavili vezu s političarima Hrvatske stranke prava i formirali hrvatski emigrantski revolucionarni komitet. U austrijskom tisku Sarkotić se u razdoblju 1919-1929. bavio aktualnim političkim pitanjima.

Place:

Beč (Austrija)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1858-1939 g.

Title:

Freudenreich, Zvonimir

Person type:

Osoba

History:

Zvonimir Freudenreich (09.11.1865. - 03.03.1906.), tenor i glumac. Sin Josipa ml., glumca, kazališnog redatelja i dramatičara i glumice i operne subrete Karoline Norveg. Povremeno je, još u dječjačkoj dobi, nastupao s braćom, na priredbama, pa i u obiteljsko-promotivnim predstavama na zagrebačkoj pozornici. Potom učio u Karlovcu trgovački i kasnije slastičarski obrt. Godine 1882. počinje učiti pjevanje u glazbenoj školi Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. Godine 1884. služi vojni rok u Trebinju, a od 1885. angažiran je u HNK u Zagrebu, gdje najprije pjeva u opernom zboru i nastupa u manjim ulogama, a od 1887. počinje dobivati veće uloge u operi, opereti i drami.

Nakon što je 1889. ukinuta opera, odlazi u osječko njemačko kazalište, a potom u bečki Karlstheater, odakle se povremeno vraća u Zagreb da bi sudjelovao u opernim sezonama koje organiziraju I. Hreljanović i N. Faller, 1891., 1893. i 1894. Uspostavom stalne opere, od 1894. dobiva ponovo angažman u HNK ostavši u ansamblu do 1898., kada odlazi u austrijska i njemačka kazališta (Aachen, Innsbruck, Wiener Neustadt, Strasbourg), gdje je kao operetni tenor polučio velike uspjehe. No i u tom razdoblju dolazio je na gostovanja u zagrebačko kazalište, a od 1903. ponovo je stalni član.

Place:

Karlovac (KARLOVAC)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1865-1906 g.

Functions:

Najznačajnije kreacije je ostvario u operetnom repertoaru kao tumač lirskih tenorskih uloga. Nastupao je i na koncertnim priredbama. O 65. godišnjici njegove smrti emitiran je na Radio-Zagrebu tekst S. Batušića, pohranjen u Zavodu za teatrologiju, književnost i glazbu HAZU.

Title:

Županijski sud u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

sud

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Trgovački sud u Osijeku

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

History:

Zakonom o sudovima (NN 3/94) Okružni privredni sud u Osijeku mijenja naziv u današnji Trgovački sud u Osijeku i ustanovljuje teritorijalnu nadležnost za Vukovarsko-srijemsku i Osječko-baranjsku županiju. Sud je ustrojen po odjelima: parnični, izvanparnični, stečajni, odjel sudskog registra, sudske pisarnice, odjeljak materijalno financijskih i računovodstvenih poslova i pomoćno-tehnički poslovi. Reorganizacijom sudova Trgovačkom sudu u Osijeku je 01.01.2011. g. pripojen Trgovački sud u Slavanskom Brodu, koji sada djeluje kao Stalna služba.

Activities:

Sudske i pravosudne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

sud

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Javni bilježnik Anamarija Kokić (Osijek)

Person type:

Osoba

Founder:

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Republike Hrvatske

Activities:

Pravne djelatnosti

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Osječko-baranjska županija

History:

Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije 1989. godine izdvojio se iz sastava Doma zdravlja Osijek i od tada djeluje kao samostalna ustanova.

Activities:

Djelatnosti specijalističke medicinske prakse

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1989 g.

Person organization:

Zavod djeluje na dvije adrese: Drinska 8 i F. Krežme 1 u Osijeku. U novu zgradu na adresi Drinska 8 Zavod je uselio 1. svibnja 2015. godine i tamo su smješteni Ravnateljstvo, Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Služba za računovodstvo i financijske poslove, Služba za nabavu, Služba za školsku medicinu, Služba za javno zdravstvo, Služba za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te Centar za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti. U „staroj“ zgradi na adresi F. Krežme 1 ostale su Služba za epidemiologiju, Služba za zdravstvenu ekologiju, Služba za mikrobiologiju, Centar za HIV testiranje i savjetovanje i Jedinica za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite.

Title:

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Ostale djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja, d. n.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

2015 g.

Title:

Šerman Kopljar, Gita

Person type:

Osoba

History:

Gita Šerman-Kopljar (14.02.1930. - 25.02.2009.), hrvatska kazališna i filmska glumica. Rođena je 1930. godine u Osijeku, gdje je pohađala Glazbenu školu. U HNK Osijek dovodi je maestro Lav Mirski gdje ostaje cijelu svoju karijeru. Kao mlada pjevačica, četiri je godine bila solistica Opere HNK-a Ivana pl. Zajca u Rijeci. Godine 1972. osvojila je Nagradu grada Osijeka.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1930-2009 g.

Functions:

Glumica

Title:

Muzej Slavonije

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Republika Hrvatska

Activities:

Djelatnosti muzeja

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Muzej likovnih umjetnosti

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Osječko-baranjska županija

Activities:

Djelatnosti muzeja

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Title:

Osnovna škola Jagode Truhelke

Person type:

Pravna osoba/Tijelo

Founder:

Grad Osijek

Activities:

Osnovno obrazovanje

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

javna ustanova

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1889 g.

Title:

Fischer, Ivana

Person type:

Osoba

History:

Ivana Fischer (Zagreb, 13.06.1905. - Zagreb, 07.11.1967.), dirigentica i operna šaptačica.

Učila violinu na zagrebačkoj srednjoj muzičkoj školi, potom studirala dirigiranje kod F. Lhotke na Muzičkoj akademiji. Usavršavala se 1932. kod C. Kraussa i B. Paumagartnera na dirigentskom tečaju Mozarteuma u Salzburgu. Godine 1931-34. violinistica u Društvenom orkestru Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. Godine 1933. debitirala ravnajući koncertom Zagrebačke filharmonije te izvedbom Mozartove opere "Bastien i Bastienna" u zagrebačkoj Operi. Potom nastupala u Zagrebu i Osijeku, 1939-41. vodila komorni orkestar zagrebačkoga Crvenog križa; 1947-65. operni šaptač u HNK u Zagrebu.

Prva žena u Hrvatskoj za dirigentskim pultom. Pisala je glazbene priloge i kritike u "Almanahu Društva hrvatskih književnica" (1938. - 1939.); "Ženskom svijetu" (1939.), "Hrvatskoj zori" (1940.). Godine 1938-41. bila je kritičar i dopisnik za Jugoslaviju američkog časopisa "Musical America" (New York).

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1905-1967 g.

Functions:

Istražujući povijest zagrebačke opere, sakupila je bogatu zbirku dokumenata, fotografija i plakata (pohranjena u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU).

Title:

Hengl, Vjekoslav

Person type:

Osoba

History:

Vjekoslav Hengl (Donji Miholjac, 15.04.1875. - 06.11.1961.), političar. Otac je bio Ivan Hengl bačvar iz Miholjca, majka Barbara Balković, rodom iz Valpova. Osnovnu školu je završio u Miholjcu, gimnaziju u Osijeku. Studij prava je završio u Beču, nakon čega je postao odvjetnik i kraljevski javni bilježnik u Osijeku 1910. godine. Bio je jedan od vodećih članova Hrvatske zajednice u Osijeku. Oženio se bogatom nasljednicom Matildom Gillming, kćerkom veleposjednika Ladislava Gillminga i Matilde rođ. Blau. Slijedom toga bili su vlasnici nekoliko najelitnijih nekretnina u gradu Osijeku (zgrade osječkog gornjogradskog kasina, danas HNK, hotela pored nje, nadalje zgrade na trgu Ante Starčevića, u Strossmayerovoj ulici), dok su zgradu današnje Gradske i sveučilišne knjižnice – po predaji - dobili za vjenčani dar, u kojoj su i živjeli sve do 1945. godine.

Od 1920. do 1934. godine (izuzev prekida 1927.) obnaša dužnost gradonačelnika grada Osijeka, zaslužan je za velika infrastrukturna ulaganja i urbanistički razvoj grada. Uz njegovo ime veže se rušenje tvrđavskih bedema u cilju povezivanja gradskih cjelina (Gornji grad, Tvrđa, Donji grad) električnim tramvajem. Dovršena je električna centrala, podižu se brojne javne zgrade, napravljeni su veliki pomaci na području gradske cestogradnje, kanalizacije i ostale gradske infrastrukture. Za vrijeme njegovog gradskog načelstva izrađeni su urbanistički planovi i regulatorne osnove (suradnik poznati osječki arhitekt Viktor Axmann/Vladoje Aksmanović), koje su uvelike utjecali na današnji izgled grada.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1875-1961 g.

Functions:

Gradonačelnik grada Osijeka (1920. - 1934.).

Title:

Zečević, Divna

Person type:

Osoba

History:

Divna Zečević rođena je 1937. godine u Osijeku, a 1955. završava II. žensku gimnaziju (danas II. gimnaziju Osijek). Nakon maturiranja seli u Zagreb, gdje studira jugoslavenske jezike i književnosti te engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na istom je fakultetu, 1965. godine, završila i poslijediplomski studij iz novije hrvatske književnosti kod profesora Ive Frangeša. Doktorsku disertaciju „Pučko književno štivo u hrvatskim kalendarima prve polovice 19. st.“ obranila je 1980. godine, također kod profesora Frangeša.

Prvo zaposlenje pronašla je u Muzeju Srba u Hrvatskoj, no 1966. godine prelazi u današnji Institut za etnologiju i folkloristiku, gdje započinje svoj kontinuiran znanstvenoistraživački rad, ponajviše u kontekstu pučke književnosti. Osim kao znanstvenica i istraživačica, djelovala je i kao polemičarka te pjesnikinja. Za svog života objavila je tri zbirke pjesama u prozi: Netrimice (1976), Pjesme i fragmenti (1990), Autoportret s dušom: pjesme u prozi (1997). Četvrta zbirka, "Autoportret s dušom: pjesme i fragmenti", objavljena je posthumno. Svoje je članke objavljivala u brojnim aktualnim i relevantnim novinama i časopisima, no posebice u Telegramu i Vjesniku. Uz to, vodila je i osobni dnevnik, čiji je izbor sastavila i objavila Marija Ott Franolić pod nazivom "Život kao voda hlapi" 2017. godine. Zapošljavanjem u današnjem Institutu za etnologiju i folkloristiku, Divna Zečević započinje sa svojim kontinuiranim znanstvenoistraživačkim radom, sve do 2006. godine kada je preminula.

Nakon smrti, njezin suprug, Petar Zdunić, donirao je njezinu ostavštinu Institutu za etnologiju i folkloristiku te Arhivu Srba u Hrvatskoj, dok se osobni dnevnik čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Place:

Osijek (OSIJEK)

Person legal status:

fizička osoba

Language:

Hrvatski

Writings:

Latinica

Status:

Aktivno

Time of action:

1937-2006 g.

Functions:

Folkloristica, književna povjesničarka i pjesnikinja.